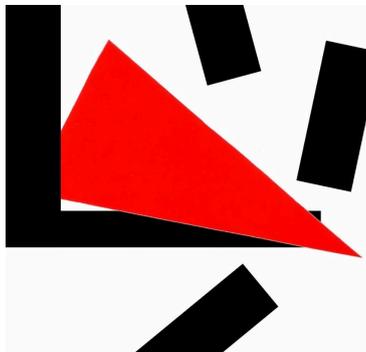

Συμβολή

ΤΙ ΕΙΝΑΙ, ΤΙ ΘΕΛΕΙ ΚΑΙ ΤΙ ΔΕΝ ΘΕΛΕΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ

Η «Συμβολή» αποτελεί μια οριζόντια δικτύωση μελών της ΛΑΕ με χαρακτήρα πανελλαδικό, διατασικό, ακηδεμόνευτο και ανοιχτό σε όποιον σύντροφο/-ισσα ανένταχτο ή μη συμμερίζεται τον προβληματισμό που καταθέτει σε σχέση με τη λειτουργία και την πολιτική φυσιογνωμία της ΛΑΕ που οδεύει στην Ιδρυτική της Συνδιάσκεψη.

Η «Συμβολή» δεν αποτελεί και δεν φιλοδοξεί να αποτελέσει μια ακόμα συνιστώσα εντός ΛΑΕ, αλλά πρωτοβουλία οριζόντιας επικοινωνίας μελών της ΛΑΕ που λειτουργούν με όρους ισοτιμίας και συντροφικότητας και με βαθιά την πεποίθηση ότι οι "από τα κάτω" έχουν τη δυνατότητα, το δικαίωμα αλλά και το καθήκον να συμβάλλουν αποφασιστικά στη διαμόρφωση της πολιτικής φυσιογνωμίας του φορέα αλλά και στην παραγωγή του νέου εκείνου υποδείγματος δημοκρατικής λειτουργίας των πολιτικών υποκειμένων της Αριστεράς, μακριά από τα αποπτωχευμένα μοντέλα του παρελθόντος που χαρακτηρίζονται από τη γραφειοκρατικοποίηση της πολιτικής, τον παραγοντισμό και τον βυζαντινισμό των διαδρόμων.

Η «Συμβολή» χαιρετίζει κάθε ανάλογη πρωτοβουλία που αναπτύσσεται εντός της ΛΑΕ και κινείται εν λόγω άξονες προβληματισμού σχετικά με την πορεία του εγχειρήματος του μετωπικού μας φορέα.

Ο προβληματισμός που καταθέτει η «Συμβολή» δεν αποτελεί συγκυριακή καταγραφή ενόψει της Ιδρυτικής Συνδιάσκεψης της ΛΑΕ, αλλά είναι το "ώριμο τέκνο" των συζητήσεων, διεργασιών και απόψεων που αναπτύχθηκαν και εν μέρει δημοσιοποιήθηκαν με μορφή ψηφισμάτων Πολιτικών Επιτροπών του φορέα από τους πρώτους μήνες λειτουργίας της ΛΑΕ.

19/04/2016

ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΙΔΡΥΤΙΚΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΗΣ ΛΑΕ

1. Το ζήτημα της δημοκρατίας

Η εμφάνιση της Λαϊκής Ενότητας (ΛΑΕ) τον Αύγουστο του 2015 προέκυψε ως αναγκαιότητα μετά τη χρεοκοπία του πολιτικού σχεδίου ΣΥΡΙΖΑ και την κατάρρευση των ψευδαισθήσεων ότι θα ήταν δυνατή η έξοδος απ' τις πολιτικές της λιτότητας μέσα από μια «αμοιβαία επωφελή» συμφωνία στο πλαίσιο της ευρωζώνης.

Με την εμφάνισή της στο πολιτικό προσκήνιο, η ΛΑΕ έθετε ως διττό στόχο:

(α) να λειτουργήσει ως το αναγκαίο εκείνο όχημα συσπείρωσης, που θα εμπόδιζε την ήττα να προσλάβει διαστάσεις κυριολεκτικής διάλυσης, και

(β) ν' αποτελέσει τον κατ' εξοχήν χώρο πολιτικής έκφρασης και εκλογικής διεξόδου για το μεγάλο και με σαφή ταξικά χαρακτηριστικά κοινωνικό «Μέτωπο του ΟΧΙ», που βρήκε την κορυφαία πολιτική του έκφραση στο συγκλονιστικό 62% του δημοψηφίσματος.

Το αποτέλεσμα των εκλογών του Σεπτεμβρίου του 2015 κατέδειξε την πλήρη αποτυχία ως προς τον στόχο της πολιτικής εκπροσώπησης του «Μετώπου του ΟΧΙ», μολονότι το βαθύ κοινωνικό ρήγμα, που καταγράφηκε στο δημοψήφισμα, δεν έπαψε να είναι ενεργό, έστω κι αν δε βρήκε τον τρόπο να εκφραστεί εκλογικά στην κάλπη του Σεπτεμβρίου.

Πέρα από τις γνωστές αντικειμενικές δυσκολίες που οδήγησαν στην εκλογική ήττα της ΛΑΕ, υπήρξαν κατά την προεκλογική περίοδο σημαντικές αδυναμίες και λάθη:

- Έλλειψη συγκεκριμένων προγραμματικών θέσεων που είχε σαν αποτέλεσμα την εστίαση όλου του προεκλογικού μας λόγου αποκλειστικά πάνω στο ΣΥΡΙΖΑ.
- Η ΛΑΕ μίλησε μεν για την έξοδο από την ευρωζώνη και για το εθνικό νόμισμα, ως μοναδικού δρόμου απεμπλοκής από τα μνημόνια και την κρίση, αλλά δεν εξήγησε επαρκώς το πολιτικό σχέδιο του εγχειρήματος. Σε πολλές περιπτώσεις δείχναμε μάλιστα να το αποφεύγουμε και σε κάθε περίπτωση δεν πείσαμε για την ορθότητα της θέσης μας για την "ρήξη" με την ευρωζώνη.

- Παντελής έλλειψη αυτοκριτικής και ανάληψης μέρους της ευθύνης για την αποτυχία υλοποίησης των προεκλογικών μας δεσμεύσεων και την μνημονιακή τερατογένεση του ΣΥΡΙΖΑ, μέρος του οποίου ήμασταν και μεις. Και μόνο το γεγονός ότι ηγετικά στελέχη του ΑΡ συμμετείχαν χωρίς όρους σε σημαντικές κυβερνητικές θέσεις και υπουργεία στη συγκυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝΕΛ, είχε σαν αποτέλεσμα ένα σημαντικό κομμάτι του αριστερού εκλογικού σώματος να είναι άκρως επιφυλακτικό απέναντι μας.
- Ο φόβος της χρέωσης της διάσπασης και η “συναισθηματική εξάρτηση” των πολιτικών μας στελεχών είχαν σαν αποτέλεσμα την ολιγωρία και τελικά την μη έγκαιρη, (τουλάχιστον ένα μήνα πριν) δημιουργία της ΛΑΕ. Κανείς δεν κατάλαβε, και κυρίως ο έξω από τον ΣΥΡΙΖΑ αριστερός κόσμος, το αντιφατικό “στηρίζουμε την κυβέρνηση αλλά δεν ψηφίζουμε μνημόνια”.

Από την άλλη μεριά, η ΛΑΕ με την ίδρυση της κατόρθωσε πράγματι ν’ αποτελέσει το βασικό όχημα συσπείρωσης για ένα αριθμητικά κρίσιμο μέγεθος αγωνιστών, που εγκατέλειψαν μαζικά τον ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και να λειτουργήσει ως πεδίο συνάντησης με δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, προερχόμενες κυρίως από τον χώρο της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Με βάση τους όρους συγκρότησής του -κι έχοντας να αντιμετωπίσει τις πιεστικές ανάγκες μιας κατεπείγουσας εκλογικής καθόδου- το εγχείρημα της ΛΑΕ προσέλαβε από την αρχή κάποια ιδιαίτερος ανορθόδοξα φυσιογνωμικά χαρακτηριστικά. Στις γνωστές από το παρελθόν παθογένειες της Αριστεράς (ολιγαρχική-γραφειοκρατική δομή, αδιαφανής λειτουργία, εγγενής τάση για αυτονόμηση των ηγετικών κλιμακίων, έλλειμμα ουσιαστικής συμμετοχής, αυτενέργειας και δημοκρατικού ελέγχου από πλευράς της βάσης κλπ) ήρθε για πρώτη φορά να προστεθεί η πλήρης έλλειψη και της τυπικής ακόμα δημοκρατικής νομιμοποίησης των οργάνων της ΛΑΕ, υπό το βολικό πρόσχημα της προσωρινότητας.

Έξι και πλέον μήνες μετά τις εκλογές του Σεπτεμβρίου και σχεδόν πέντε μήνες από το διήμερο της πανελλαδικής σύσκεψης στο ΣΕΦ, οι διαδικασίες για τη συγκρότηση της ΛΑΕ εξακολουθούν να κινούνται με βήμα σημειωτόν. Στο μεσοδιάστημα -και μέχρι την πραγματοποίηση της Ιδρυτικής Συνδιάσκεψης, που πηγαιίνει από αναβολή σε αναβολή, χωρίς να έχει οριστεί μέχρι στιγμής δεσμευτική ημερομηνία- η ευθύνη για την τρέχουσα λειτουργία και την πολιτική παρέμβαση της ΛΑΕ έχει ανατεθεί σε προσωρινά, μη εκλεγμένα όργανα, που λειτουργούν στη βάση άτυπων κανόνων και επετηρίδων εντός του υφιστάμενου στελεχικού δυναμικού, το οποίο τείνει να προσλάβει χαρακτήρα ισοβιότητας.

Την ίδια στιγμή, η προς τα έξω εικόνα της ΛΑΕ καθορίζεται de facto από τις πρωτοβουλίες

μεμονωμένων στελεχών, που στην πραγματικότητα δε λογοδοτούν πουθενά για τις όποιες επιλογές τους, είτε πρόκειται για το συνδικαλιστικό, είτε για το αυτοδιοικητικό, είτε για το κεντρικό πολιτικό επίπεδο.

Πρόκειται για μια κατάσταση που λειτουργεί ήδη διαλυτικά, οδηγώντας σε φαινόμενα απογοήτευσης και αποστράτευσης του κόσμου που στήριξε τη ΛΑΕ, δίνοντας παράλληλα προς τα έξω την εικόνα ενός σχηματισμού παντελώς ξένου με τις ανάγκες και τις αγωνίες των στρωμάτων που επιδιώκει να εκπροσωπήσει πολιτικά, ενός σχηματισμού που στην πραγματικότητα δεν ενδιαφέρεται για τίποτε άλλο, πέρα από τον δικό του μικρόκοσμο, με το βλέμμα στραμμένο στην κοινοβουλευτική επάνοδο και στην πολιτική επιβίωση του στελεχικού του δυναμικού.

Οι εποχές της ανάθεσης και της «αφ' υψηλού» πολιτικής παρέμβασης έχουν παρέλθει ανεπιστρεπτί. Αν θέλουμε να προσφέρουμε πολιτικό στήριγμα και πολιτική διέξοδο στους αγώνες του κόσμου της εργασίας, τον κόσμο αυτό δεν θα τον συναντήσουμε μέσα από τα ΜΜΕ, ούτε μέσα από τις περιοδικές προβεβλημένων στελεχών. Πολιτικό στήριγμα και πολιτική διέξοδο στους αγώνες του κόσμου της εργασίας θα προσφέρουμε μόνο αν κατορθώσουμε να συντονίσουμε τους αγώνες του σε πρακτικό, καθημερινό επίπεδο, με αυτοπρόσωπη παρουσία και γείωση στους κοινωνικούς χώρους. Μόνον έτσι, μέσα από επίπονη, καθημερινή και γειωμένη δουλειά μέσα στους κοινωνικούς χώρους και στα κινήματα, υπάρχει η πιθανότητα ν' αποτελέσουμε μέρος της λύσης και όχι μία ακόμα εκδοχή της ήττας.

Με βάση αυτή τη μεθοδολογία θα πρέπει να προχωρήσουμε και στη συγκρότηση της ΛΑΕ. Μετά την τραυματική εμπειρία ΣΥΡΙΖΑ, ο κόσμος της Αριστεράς –και ο κόσμος γενικώς– είναι πλέον υποψιασμένος, αν όχι καχύποπτος. Στις παρούσες συνθήκες, καμία συγκρότηση δε μπορεί να προχωρήσει με όρους εκπροσώπησης, δηλαδή με όρους στοίχισης των πολλών πίσω από το σχέδιο της όποιας ηγεσίας, όσο καλοπροαίρετη και πεφωτισμένη κι αν υποτεθεί ότι είναι αυτή.

Θα έπρεπε επίσης να είναι αυτονόητο ότι η υπομονή του κόσμου που στήριξε τη ΛΑΕ και εξακολουθεί να συμμετέχει σ' αυτήν δεν είναι ανεξάντλητη. Ήδη από την πανελλαδική σύσκεψη του Νοέμβρη, ο χρόνος έχει αρχίσει να μετράει αντίστροφα. Το ζήτημα της δημοκρατίας, που τίθενται με ολοένα και πιο επιτακτικό τρόπο από τη βάση και τον κόσμο αναφοράς της ΛΑΕ, δεν αποτελεί πολυτέλεια και, πολύ περισσότερο, δεν αποτελεί αφορμή για εσωστρέφεια.

Άλλωστε, δεν υπάρχει τίποτε πιο εσωστρεφές από την εικόνα μιας αυτονομημένης ηγετικής ομάδας, που φαίνεται να μην έχει άλλη έγνοια πέρα από την απλή αναπαραγωγή της και την κατοχύρωση του ρόλου της.

Αν λοιπόν θέλουμε στ' αλήθεια να προχωρήσουμε σε διαδικασίες συγκρότησης, το ζήτημα της δημοκρατίας οφείλει να τεθεί σε πρώτο πλάνο και ν' αποτελέσει το κατ' εξοχήν φυσιογνωμικό χαρακτηριστικό του υπό συγκρότηση φορέα. Μολονότι το θέμα της δημοκρατικής λειτουργίας δεν είναι απλώς τεχνικό, θα πρέπει να συνομολογηθούν με πολύ συγκεκριμένο τρόπο οι αναγκαίες ασφαλιστικές δικλείδες (περιορισμένες θητείες, ανακλητότητα, εναλλαγή κλπ), που θα διασφαλίζουν τη δημοκρατική λειτουργία και συγκρότηση της ΛΑΕ σε όλα τα επίπεδα, θα εμπεδώνουν συνθήκες διαφάνειας και θα κατοχυρώνουν την ουσιαστική συμμετοχή των μελών στη λήψη των αποφάσεων, ενθαρρύνοντας την οριζόντια δικτύωση και την αμφίδρομη σχέση μεταξύ ηγεσίας και βάσης.

Αν θέλουμε να χτίσουμε μια άλλη Αριστερά, ένα πολιτικά ριζοσπαστικό υποκείμενο, μακριά από αποτυχημένα μοντέλα του παρελθόντος, που μας οδήγησαν σε συνεχόμενα πολιτικά αδιέξοδα, είναι σημαντικό να αποφασίσουμε και να δημιουργήσουμε έναν άλλο τρόπο συλλογικής λειτουργίας. Χρειαζόμαστε συλλογική ηγεσία, και όχι «αρχηγό». Πιστεύουμε ότι το παλιό κομματικό μοντέλο έχει πτωχέψει μαζί με το υπάρχον πολιτικό σύστημα και θα πρέπει να προχωρήσουμε σε πειραματισμούς σε όλα τα επίπεδα. Έτσι θα οικοδομήσουμε ένα πραγματικά ριζοσπαστικό και με εσωτερική δημοκρατία πολιτικό μέτωπο που θα μπορέσει να εμπνεύσει και να είναι πρωτοπόρο στους νέους αγώνες του λαού μας.

Συγκεκριμένα, αναφορικά με το πλαίσιο λειτουργίας:

i. Δημοκρατική αναλογική εκλογή όλων των οργάνων (συμπεριλαμβανομένων και των Τμημάτων) από τα σώματα που εκπροσωπούν και κυκλική εναλλαγή (rotation) όσων τα απαρτίζουν. Έτσι, η γνώση της συγκρότησης και η πρακτική λειτουργία ενός πολιτικού φορέα θα διαχυθεί οριζόντια και κάθετα. Σ' ένα χώρο που θέλει να πράττει ριζοσπαστικά δεν μπορεί να υπάρχουν «ιερές αγελάδες», ούτε επετηρίδες. Ελάχιστος χρόνος συνεχούς παραμονής στα όργανα τα 2 χρόνια και μέγιστος χρόνος τα 4.

ii. Ιδρυτική Συνδιάσκεψη ουσιαστικής ανοιχτής συζήτησης και αντιπαράθεσης ιδιαίτερα στα ζητήματα στρατηγικής σημασίας (πχ αποδέσμευση από την Ε.Ε.) που δεν είναι δυνατόν να διευθετούνται με όρους συμψηφισμού των αντιτιθέμενων απόψεων. Θεωρούμε καθοριστική για την πορεία του εγχειρήματος την αποφυγή ενσωμάτωσης εντός της ΛΑΕ στρατηγικών αντιφάσεων, όπως συνέβη με τον ΣΥΡΙΖΑ και τη διασταλτική ερμηνεία της

θέσης «Καμία θυσία για το ευρώ». Η Ιδρυτική Συνδιάσκεψη δεν μπορεί να είναι μια διαδικασία επικύρωσης εκ των προτέρων ειλημμένων επιλογών και αποφάσεων οργάνων προσωρινών που δεν διαθέτουν καν τη νομιμοποίηση εκλογής τους από τα μέλη της ΛΑΕ .

iii. Κατοχύρωση του δικαιώματος των Π.Ε να έχουν αποφασιστικό λόγο τόσο για τον τρόπο υλοποίησης των κεντρικών πολιτικών κατευθύνσεων στο χώρο ευθύνης τους, όσο και για κεντρικά πολιτικά και ταυτοτικά ζητήματα. Αυτό σημαίνει στην πράξη ότι τα όργανα κατεβάζουν στις Π.Ε εισηγήσεις για συζήτηση και έγκριση και όχι «γραμμή» για υλοποίηση.

iv. Είναι κρίσιμο να υπάρξει και καταστατική πρόβλεψη που να κατοχυρώνει την οριζόντια επικοινωνία μεταξύ των Π.Ε και την ανοιχτή διεξαγωγή του σχετικού διάλογου.

Ένα νέο μοντέλο στη δομή μας, με κυρίαρχα στοιχεία τη δημοκρατία και τη συμμετοχικότητα θα μας επιτρέψει και να ξεφύγουμε από την εικόνα του «καλού και συνεπούς ΣΥΡΙΖΑ», καθώς σε κάθε περίπτωση η ταύτιση με αποπτωχευμένα πολιτικά σχέδια δημιουργεί συγχύσεις και αρνητικές εντυπώσεις. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώθηκε με emphaticό τρόπο στις τελευταίες εκλογές, ενώ διαπιστώνεται και καθημερινά στην επαφή μας με τον κόσμο. Και σε αυτό το σημείο πιστεύουμε ότι η συγκεκριμένη διαδικασία είναι αναγκαίο και μπορεί να ξεκινήσει από τώρα, λχ με την ισόρροπη εκπροσώπηση στα ΜΜΕ όλων των πολιτικών αποχρώσεων, των ηλικιακών και κοινωνικών κατηγοριών εντός ΛΑΕ.

Στην κατεύθυνση αυτή, είναι κρίσιμο να ληφθούν άμεσα αποφάσεις, αναφορικά με την Ιδρυτική Συνδιάσκεψη και την πορεία προς αυτήν:

i. Να δοθεί επαρκής χρόνος στα μέλη της ΛΑΕ και στις συνελεύσεις της βάσης για ουσιαστική πολιτική συζήτηση επί των κειμένων, που εκπονούνται από τις αντίστοιχες επιτροπές, ενώ αυτονόητη θα πρέπει να θεωρείται η δυνατότητα κατάθεσης εναλλακτικών κειμένων και τροπολογιών, με πρόνοια για ισότιμη μεταχείριση των εναλλακτικών κειμένων. Παράλληλα θα πρέπει να θεωρείται αυτονόητο το δικαίωμα και η υποχρέωση των συνελεύσεων να προχωρήσουν σε ψηφοφορίες επί των κειμένων, προτού προχωρήσουν στη διαδικασία εκλογής αντιπροσώπων για τη Συνδιάσκεψη. Τέλος, το δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι θα πρέπει να συναρτάται με σαφή τρόπο από ένα minimum συμμετοχής στις προσυνεδριακές συνελεύσεις, ώστε να μην επαναληφθούν οι τραγελαφικές καταστάσεις που πολλοί από μας έχουμε ζήσει κατά το παρελθόν στον ΣΥΡΙΖΑ.

ii. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να δοθεί στη σύνθεση και τον χαρακτήρα του σώματος της Ιδρυτικής Συνδιάσκεψης, ώστε να λειτουργήσει πραγματικά ως βουλευόμενο σώμα

αποφασιστικού χαρακτήρα και όχι ως πλαδαρή συνάθροιση χειροκροτητών, που στοιχίζονται πίσω από τα κελεύσματα του κάθε «ομαδάρχη». Σε τέτοιες περιπτώσεις, το αριθμητικό κριτήριο είναι ταυτόχρονα και ποιοτικό, όπως έδειξε καθαρά και η εμπειρία από το Ιδρυτικό Συνέδριο του ΣΥΡΙΖΑ, που μπορεί να χρησιμεύσει και από αυτή την άποψη ως παράδειγμα προς αποφυγή.

2. Μέτωπο και συμμαχίες

Μετά τις πρώτες αμφιταλαντεύσεις πάνω στο δίλημμα «Μέτωπο ή Κόμμα», φαίνεται να έχει πλέον συνομολογηθεί, στα λόγια τουλάχιστον, ότι η ΛΑΕ θα συγκροτηθεί με τη μορφή μετωπικού σχήματος. Η συμφωνία για τον μετωπικό χαρακτήρα της ΛΑΕ μπορεί να κατανοηθεί –και πράγματι κατανοείται– με πολλούς τρόπους. Δε θα είναι άλλωστε η πρώτη φορά που η ομοφωνία ως προς την ορολογία είναι το όχημα μέσα από το οποίο διαιωνίζονται διαφορετικές αντιλήψεις στην πράξη.

Σε κάθε περίπτωση είναι κρίσιμο να γίνει κατανοητή η διάκριση ανάμεσα στη σωστή διατύπωση ότι «η ΛΑΕ είναι μετωπικό σχήμα, το οποίο επιθυμούμε να διευρύνουμε» και στην αυτάρεσκη παρανόηση –που κόστισε ακριβά σε εκλογικό επίπεδο τον Σεπτέμβρη και εξακολουθεί να δημιουργεί προσκόμματα σε επίπεδο μαζικών χώρων– ότι η ΛΑΕ είναι το Μέτωπο, στο οποίο οφείλουν να ενταχθούν όλοι. Στα συμπεράσματα της πανελλαδικής σύσκεψης του Νοέμβρη, αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι «η ΛΑΕ αναλαμβάνει την ευθύνη που της αναλογεί για την υπόθεση της Αριστεράς με στόχο την ανασυγκρότηση και επανίδρυσή της. Θα πάρουμε πρωτοβουλίες για να βαθύνει ο διάλογος των αριστερών, ριζοσπαστικών, αντιμνημονιακών δυνάμεων, των δυνάμεων που αντιλαμβάνονται τη σημασία ενός μεταβατικού προγράμματος για την απαλλαγή από τα μνημόνια και το βραχνά του χρέους και για τη ρήξη με την ευρωζώνη. Στόχος μας η διαμόρφωση ενός κοινού πεδίου, ενός “φόρουμ” διαλόγου και κοινών πρωτοβουλιών».

Δυστυχώς όμως, πέρα από το επίπεδο των διακηρύξεων, υπάρχει και το επίπεδο της πράξης, όπου κρίνεται άλλωστε η αξιοπιστία των διακηρύξεων. Εδώ τα πράγματα δυσκολεύουν. Ο διάλογος των αριστερών, ριζοσπαστικών, αντιμνημονιακών κλπ δυνάμεων, που αναφέρεται στα συμπεράσματα της συνδιάσκεψης του Νοέμβρη, δεν είναι μια υπόθεση που κρίνεται στις φιλοφρονήσεις του πάνελ μιας εκδήλωσης, αλλά στην ώσμωση που προκύπτει μέσα από τις ανάγκες της κοινής πάλης σε όλα τα επίπεδα, με χαρακτηριστικό –αλλά καθόλου μοναδικό– το επίπεδο της συνδικαλιστικής παρέμβασης.

Όσο κι αν αληθεύει ότι συχνά έχουμε ν’ αντιμετωπίσουμε σεχταριστικές αντιλήψεις από

μεριάς άλλων δυνάμεων της Αριστεράς, άλλο τόσο αληθεύει ότι έχουμε ν' αντιμετωπίσουμε παλαιοκομματικές αντιλήψεις στις δικές μας τάξεις, που άλλοτε θέτουν ως θέμα αρχής τη χωριστή «καταγραφή των δυνάμεών μας», και άλλοτε, εφευρίσκοντας κάθε λογής προφάσεις, αρνούνται πεισματικά να κόψουν τον ομφάλιο λώρο με τις δυνάμεις του νεομνημονιακού ΣΥΡΙΖΑ και, γενικότερα, με τις παραδόσεις του καθεστωτικού και κρατικοδίαιτου συνδικαλισμού.

Η συνέχιση των συνεργασιών με δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ σε συνδικαλιστικό και αυτοδιοικητικό επίπεδο (χαρακτηριστικό παράδειγμα η Περιφέρεια Αττικής, καθώς και το πρόσφατο Συνέδριο της ΓΣΕΕ) καθιστά τις επικλήσεις συμπόρευσης στις άλλες δυνάμεις της ριζοσπαστικής και κομμουνιστικής Αριστεράς απολύτως προσχηματικές. Τέτοιες συμπράξεις, που γίνονται με την ανοχή –αν όχι και την ενθάρρυνση– της ηγεσίας της ΛΑΕ, είναι το λιγότερο αδιέξοδες, αλλά και επιζήμιες για την δημιουργία ριζοσπαστικού κινήματος με υψηλό βαθμό πολιτικοποίησης των αιτημάτων του, ενώ συντελούν στη διαιώνιση της σύγχυσης αναφορικά με τη συνολική στάση της ΛΑΕ απέναντι στον ΣΥΡΙΖΑ - ιδίως όταν εξακολουθούν να υπάρχουν εύλογα ερωτήματα για την περίοδο της πρώτης διακυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ, για τα οποία δεν έχουν δοθεί μέχρι στιγμής ικανοποιητικές απαντήσεις.

3. Προγραμματικοί άξονες και τακτική

Καλώς ή κακώς –αλλά σε κάθε περίπτωση αναπόφευκτα– η ΛΑΕ δεν προέκυψε από παρθενόγένεση. Πέρα από την εμπειρία του ΣΥΡΙΖΑ, απ' την οποία προέρχεται το μεγαλύτερο μέρος των αγωνιστών που την πλαισίωσαν, η ΛΑΕ δε μπορεί παρά να κουβαλάει μέσα της την εμπειρία δεκαετιών «μακράς νομίμου υπάρξεως» της Αριστεράς εντός του αστικού πολιτικού πλαισίου. Ακόμα και δυνάμεις που θέλουν με κάθε ειλικρίνεια να αυτοκατανοούνται ως δυνάμεις της ριζοσπαστικής, αντικαπιταλιστικής, επαναστατικής, κομμουνιστικής κλπ Αριστεράς, είναι πολύ δύσκολο να αποφύγουν στην πράξη τις σειρήνες του εκλογικισμού, του κυβερνητισμού, του κοινοβουλευτικού κρετινισμού.

Οι παραδόσεις αυτές έθεσαν τη σφραγίδα τους στη ΛΑΕ από την πρώτη στιγμή της εμφάνισής της, όπως φάνηκε ξεκάθαρα στους διαγκωνισμούς κατά τη διαδικασία κατάρτισης των ψηφοδελτίων για τις εκλογές του Σεπτέμβρη. Πρόκειται για τις ίδιες παραδόσεις που, στο παραμικρό σκίρτημα κοινωνικής αντίστασης, ανυπομονούν να ρίξουν το σύνθημα της «εκλογικής ετοιμότητας». Τέλος, πρόκειται για τις ίδιες παραδόσεις που δε μπορούν να δουν τη ΛΑΕ παρά μόνο σαν «κυβέρνηση εν αναμονή» (πρόκειται ασφαλώς για φαιδρότητα!) και δε μπορούν να διανοηθούν άλλου είδους προγραμματικές επεξεργασίες,

παρά μόνον με τη μορφή προσχεδίου «κυβερνητικού προγράμματος».

Σε αντίθεση με τις παραδόσεις αυτές, οι προγραμματικές επεξεργασίες που χρειαζόμαστε σήμερα, θα πρέπει να έχουν τη μορφή ενός «σχεδίου μάχης» για τις αναπόφευκτες κοινωνικές αναμετρήσεις του επόμενου διαστήματος.

Απέναντι στην αδιαλλαξία του αστικού μπλοκ εξουσίας (εντός και εκτός συνόρων) για αταλάντευτη εφαρμογή των μέτρων του 3ου Μνημονίου, χρειαζόμαστε ένα «σχέδιο μάχης» που θα οργανώνει, θα ενοποιεί και θα δίνει προοπτική στις αντιστάσεις των υποτελών τάξεων για το μπλοκάρισμα και την ανατροπή αυτής της πολιτικής. Αναπόσπαστο στοιχείο αυτού του «σχεδίου μάχης» οφείλει να είναι η ξεκάθαρη απάντηση στις γνωστές και μονίμως ανακυκλούμενες απειλές περί αποβολής της χώρας από την ευρωζώνη, την Ε.Ε., τη Συνθήκη Σένγκεν κλπ. Κάθε αμφιταλάντευση και αμφισημία, που υποδηλώνει ακόμα και τον ελάχιστο δισταγμό (όπως π.χ. η θέση για δημοψήφισμα), σπέρνει τη σύγχυση στο λαϊκό παράγοντα και λειτουργεί ανασταλτικά για τη συγκρότηση του μετώπου κοινωνικής ανατροπής.

Η εμπειρία της «διαπραγμάτευσης» ΣΥΡΙΖΑ ξεγύμνωσε τις αυταπάτες περί «έντιμης συμφωνίας» και «αμοιβαία επωφελούς λύσης» για τον τερματισμό (ή, έστω, για τον μετριασμό) της λιτότητας εντός της ευρωζώνης. Έχει γίνει πλέον συνείδηση σε ευρύτατα λαϊκά στρώματα ότι παραμονή στο ευρώ, εφαρμογή των ευρωενωσιακών συνθηκών και συμμόρφωση με τις πολιτικές της Ε.Ε. και σημαίνει συνέχιση της λιτότητας και της βίαιης αναδιανομής εις βάρος των δυνάμεων της εργασίας, ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, φαλκίδευση της λαϊκής κυριαρχίας, διαιώνιση ενός ιδιότυπου καθεστώτος διεθνούς επιτροπείας, περιστολή των κοινωνικών και δημοκρατικών ελευθεριών.

Ούτως εχόντων των πραγμάτων, δεν είναι ώρα για νέες ψευδαισθήσεις περί μιας δήθεν «έντιμης συμφωνίας», που θα προβλέπει μια συναινετική και «αμοιβαία επωφελή» έξοδο της Ελλάδας από την ευρωζώνη. Μια συναινετική έξοδος από την ευρωζώνη δε θα μπορούσε να γίνει δεκτή από τους «εταίρους», παρά μόνο υπό τον απαράβατο όρο της συνέχισης και εμβάθυνσης των πολιτικών της λιτότητας. Αποτελεί καθαρή αυταπάτη να πιστεύουμε ότι Ε.Ε., ΕΚΤ, ΔΝΤ και λοιποί θεσμοί του διεθνούς κεφαλαίου θα μπορούσαν, ασχέτως νομίσματος, να επιτρέψουν τη λήψη μέτρων που θα αποβλέπουν στον τερματισμό της λιτότητας και αντικειμενικά θα λειτουργούσαν ως στοιχεία ενός μεταβατικού σοσιαλιστικού προγράμματος.

Δεν μπορεί, συνεπώς, η εκφορά του πολιτικού μας λόγου να καλλιεργεί αυταπάτες σχετικά με το ρόλο της Ε.Ε. ή αυταπάτες περί μιας «άλλης Ε.Ε.», ούτε μπορεί να κινείται στη λογική

μιας «συντεταγμένης και αναίμακτης εξόδου από το ευρώ», η οποία θα γίνει σε συνεννόηση με το ευρώσύστημα και θα βασίζεται σε ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις. Το αλήστου μνήμης «Πρόγραμμα της Θεσσαλονίκης», που βασιζόταν σε χρηματοδοτήσεις του ΕΣΠΑ, αποτελεί ακριβές παράδειγμα αυτού που οφείλουμε να αποφύγουμε.

Οι δεσμεύσεις της Ε.Ε. δεν αφορούν μόνο την ευρωζώνη: Τα ευρωενωσιακά σύμφωνα, η ΤΤΙΡ, οι επιταγές της ΚΑΠ, οι νομοθεσίες ενάντια στην εργασία σε όλες τις χώρες της Ε.Ε., το χτύπημα στα θεμέλια της δημοκρατίας, η συνεργασία με κυβερνήσεις στις οποίες μετέχουν ακροδεξιό ή νεοφασιστικοί σχηματισμοί όπως στην περίπτωση της Ουκρανίας, η στάση της Ε.Ε. στο προσφυγικό και πολλά άλλα, δείχνουν ότι δεν είναι απλώς ζήτημα νομίσματος και ευρωζώνης.

Ο φόβος εξόδου από την ευρωζώνη, τη Σένγκεν και όλες τις άλλες συνθήκες αξιοποιήθηκε το καλοκαίρι, ώστε το ΟΧΙ να μετατραπεί σε ΝΑΙ, και θα χρησιμοποιηθεί και τώρα, προκειμένου να περάσει το ασφαλιστικό και τα προαπαιτούμενα της «αξιολόγησης». Πολύ περισσότερο που είναι οι ευρωπαϊκές συνθήκες, μαζί με το μνημονιακό νομικό οπλοστάσιο, που βρίσκουμε συνεχώς μπροστά μας ως φραγμό σε κάθε διεκδίκηση, η βάση της καλλιέργειας του δόγματος ΤΙΝΑ και μάλιστα πλέον «από τα αριστερά».

Σε μια κοινωνία που είναι πλέον επαρκώς συνειδητοποιημένη, η αμφίσημη προεκλογική ρητορική της ΛΑΕ συνέβαλε σαφώς και στην εκλογική αποτυχία.

Σε αυτή τη φάση, θεωρούμε ότι είναι αναγκαίο να πάρουμε ξεκάθαρα θέση ότι η ρήξη με την ευρωζώνη σημαίνει και σύγκρουση και συνεπακόλουθη έξοδο και από την Ε.Ε. Η έξοδος της χώρας από την ευρωζώνη, η στάση πληρωμών προς τους δανειστές και η απονομιμοποίηση του χρέους με σκοπό τη διαγραφή του, αποτελούν ενέργειες που δεν πρόκειται να γίνουν αποδεκτές από τους «εταίρους» και νομοτελειακά οδηγούν την Ελλάδα σε έξοδο από την Ε.Ε. συνολικά.

Σε αντίθεση με άλλες δυνάμεις της Αριστεράς (π.χ. ΑΝΤΑΡΣΥΑ), για τις οποίες το ζήτημα της εξόδου από την Ε.Ε. κατέληξε να τίθεται με όρους «φυσιογνωμικού χαρακτηριστικού» -και να προτάσσεται συχνά ως άλλοθι σχεταριστικής περιχαράκωσης- η θέση της ΛΑΕ οφείλει να ξεκινάει από τη διαπίστωση ότι δεν υπάρχει δυνατότητα εξόδου από τον φαύλο κύκλο της λιτότητας χωρίς τη μέχρις εσχάτων σύγκρουση με το αστικό μπλοκ εξουσίας, εντός και εκτός συνόρων, αναπόσπαστο τμήμα του οποίου είναι οι συνολικοί μηχανισμοί της Ε.Ε. Η έκβαση μιας τέτοιας μάχης δε μπορεί ασφαλώς να προεξοφληθεί, η αναγκαιότητα όμως της μάχης θα πρέπει να θεωρείται δεδομένη.

Πιστεύουμε πως η ΛΑΕ χρειάζεται να καταρτίσει ένα σχέδιο-ραχοκοκαλιά που θ' ανταποκρίνεται πρακτικά στα ερωτήματα, τις ανάγκες και τις απαιτήσεις, της μετάβασης και της διακυβέρνησης της χώρας μας εκτός Ευρωζώνης και Ε.Ε. ώστε να αναλάβει να ηγηθεί ξεκάθαρα και με σαφήνεια, ενός μεγάλου μετώπου ενάντια στο ευρώ και την Ε.Ε., για μια άλλη πορεία στην οικονομία και την κοινωνία. Η κοινωνία είναι έτοιμη να υποδεχτεί μια τέτοια πρόταση και ήδη η συντριπτική πλειοψηφία των ρευμάτων της Αριστεράς να την υποστηρίξει με σθένος.

Στην κατεύθυνση αυτή, χρειαζόμαστε ένα πρόγραμμα εξόδου, με εμβάθυνση του μεταβατικού μας προγράμματος για τον παραγωγικό μετασχηματισμό της χώρας προς όφελος των δυνάμεων της ζωντανής εργασίας, με προώθηση των αντίστοιχων με τους στόχους του προγράμματος αυτού συμμαχιών. Ακολουθώντας δε, καλούμαστε να αναλάβουμε να ηγηθούμε της αναγκαίας εκστρατείας ενημέρωσης, προετοιμασίας και οργάνωσης του λαού, που θα πρέπει να βγει μπροστά σε αυτή τη διαδικασία ρήξης και σύγκρουσης.

4. Για ένα μεταβατικό πρόγραμμα με σοσιαλιστική προοπτική

Η κρίση η κοινωνική και πολιτική που εξελίσσεται διεθνώς και στη χώρα μας είναι κρίση πολιτικής εκπροσώπησης, είναι κρίση της αριστεράς, είναι κρίση ιστορική. Η κοινωνία για να βγει από τα αδιέξοδά της έχει ανάγκη από μια νέα μαζική επαναστατική Αριστερά.

Παλεύουμε για να γίνει η ΛΑΕ μια ισχυρή συνιστώσα αυτού του στόχου. Και γι αυτό συμμετέχουμε στο εγχείρημα καταθέτοντας τις απόψεις μας τόσο για την πλέρια δημοκρατική οργανωτική της λειτουργία όσο και για το πρόγραμμα το οποίο χρειάζεται να περιλαμβάνει τα παρακάτω βασικά σημεία:

-Στάση πληρωμών, διαγραφή του χρέους

-Εθνικοποίηση των τραπεζών και της ΤτΕ. Επανασύσταση της Αγροτικής Τράπεζας.

-Εθνικοποίηση των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας και των πρώην ΔΕΚΟ.

-Επαναλειτουργία των επιχειρήσεων που έκλεισαν κάτω από εργατική διαχείριση (η ΒΙΟΜΕ δείχνει το δρόμο).

-Λιγότερη δουλειά- δουλειά για όλους. Μείωση των ωρών εργασίας με το 35ωρο πρώτο βήμα για να χτυπήσουμε την ανεργία. Κατάργηση της ελαστικής και μερικής απασχόλησης. Πλήρες ωράριο με πλήρεις αποδοχές και ασφάλιση.

- Μείωση των ορίων συνταξιοδότησης.
- Αυξήσεις σε μισθούς, μεροκάματα και συντάξεις που να καλύπτουν τις ανάγκες των εργαζομένων.
- Δημόσια έργα για να δουλέψουν οι άνεργοι και για την ανασυγκρότηση των υποδομών της χώρας.
- Χρηματοδότηση της γεωργίας και προσανατολισμό στη εξασφάλιση της διατροφικής επάρκειας της χώρας.
- Εθνικοποίηση των «τσιφλικιών» και των αγροκτημάτων της εκκλησίας για συνεταιριστική καλλιέργεια με την υποστήριξη του κράτους.
- Διαχωρισμός της εκκλησίας από το κράτος .
- Έξοδο από την ευρωζώνη και την ΕΕ. Κατά συνέπεια εθνικό νόμισμα με κατ' αρχή ισοτιμία 1:1 και όχι μετατρέψιμο για να αποφύγουμε την κερδοσκοπία σε βάρος του. Εξασφάλιση των καταθέσεων.
- Δημόσιος έλεγχος στο εξωτερικό και το μεγάλο εσωτερικό εμπόριο.
- Επιδίωξη θεσμοθέτησης του εργατικού ελέγχου στο σύνολο των επιχειρήσεων.
- Παραγωγικός μετασχηματισμός και σχεδιασμός της οικονομίας για τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου.
- Διεθνισμός: κοινή πάλη με τους εργαζόμενους της Ευρώπης ενάντια στη λιτότητα, ενάντια στην ΕΕ του κεφαλαίου και των πολυεθνικών.

Αυτός μπορεί να είναι ο δρόμος προς έναν πολιτικό λόγο Πράξης-τομής, στο κοινωνικό πεδίο, που θα ενεργοποιήσει και θα κινητοποιήσει στην πρωτοπορία του λαϊκού κινήματος τα πιο δημιουργικά και ριζοσπαστικά στοιχεία, σφυρηλατημένα μέσα από τις αγωνιστικές εμπειρίες -αλλά και τις διαψεύσεις- των τελευταίων χρόνων. Έχουμε μια ιστορική πολιτική πρό(σ)κληση να δικαιώσουμε τους αγώνες ενός λαού που κάθε μέρα ταπεινώνεται όλο και περισσότερο. Σε αυτήν την πρό(σ)κληση καλούμαστε να ανταποκριθούμε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

08/04/2016

Συμβολή

Οι υπογράφωντες

1. Βασιλόπουλος Νίκος ΠΕ Κολωνού-Σεπολίων
2. Γιαννόπουλος Τάκης -ΠΕ Πατησίων
3. Concetti Paolo -ΠΕ Πατησίων
4. Δραβίλας Πάνος -ΠΕ Πατησίων
- 5.Κάρρα Δήμητρα- ΠΕ Γαλατσίου
6. Κλείτσας Αλέξανδρος -ΠΕ Πατησίων
7. Μαλτέζου Θεανώ -ΠΕ Κουκακίου- Πετραλώνων
8. Μαράκης Θοδωρής -ΠΕ Ν. Σμύρνης
9. Νικολιδάκη Φλώρα -ΠΕ Κουκακίου- Πετραλώνων
10. Ξαγοράρης Χρήστος - ΠΕ Κουκακίου- Πετραλώνων
11. Πάλλης Νίκος -ΠΕ Κουκακίου- Πετραλώνων
12. Παναγιωτόπουλος Νίκος -ΠΕ Κουκακίου- Πετραλώνων
13. Παπαδόπουλος Νίκος -ΠΕ Κυψέλης - 6ου Διαμ. Αθηνών
14. Σπανούδης Δημήτρης -ΠΕ Β' Θεσσαλονίκης
15. Σουκαράς Ευθύμιος- ΠΕ Ιλίου
16. Σταθόπουλος Χρήστος -ΠΕ Παλλήνης
17. Τριάντη Έφη -ΠΕ Κουκακίου- Πετραλώνων

18. Τσακίρη Χρύσα - ΠΕ Κουκακίου-Πετραλώνων

19. Τσέγα Λουίζα - ΠΕ Πατησίων

20. Χριστοφορίδου Στέλλα ΠΕ Καβάλας

*Η λίστα των υπογραφόντων ανανεώνεται συνεχώς.